

Mijn account

Start

Over deze site

Nieuws

Ondersteuning

Contact

Overzichtspagina methode

Snelmenu:

Maak een keuze

[← Alle 8 resultaten.](#)**Examenkaternen maatschappijleer 2 voor het vmbo**

Schuijt, B.; [et al.]
Essener, Uitgeverij
2013-2014

635 Delen

[voeg toe aan vergelijking](#)[Bookmark deze pagina](#)[Print leermiddel informatie](#)[Meld een fout of omissie](#)**Methodes vergelijken**

Selecteer minstens twee methodes via 'Voeg toe aan vergelijking'

Overzicht

Beschrijving (1)

Ervaring (0)

Analyse (0)

Uw mening

Beschrijving: Examenkaternen, maatschappijleer 2 voor vmbo**Samenvatting**

Examenkaternen is een methode voor maatschappijleer 2 voor alle leerwegen van de bovenbouw van het VMBO. De herziene methode (2013-2014) biedt een editie voor vmbo-b en voor vmbo-kgt met voor leerlingen les/werkboeken. Deze zijn in fullcolour met illustraties ((foto's, cartoons, schema's, grafieken en krantenberichten). Daarnaast is er de gratis [themasite](#). Voor de docent is er naar keuze een docentenhandleiding in boekvorm of op cd-rom, een (online) toetsenbank en software voor het digitaal toetsen.

De methode wil leerlingen met behulp van aansprekende thema's leren hoe ze zich een mening kunnen vormen over maatschappelijke vraagstukken van nu. De katernen sluiten aan op het examenprogramma (school - en centraal examen).

De volgende vijf themagerichte katernen zijn beschikbaar: Criminaliteit; Massamedia; Werk; Multiculturele samenleving; Politiek. De katernen bestaan uit verschillende hoofdstukken met een uniforme opbouw, waarbij ieder hoofdstuk een specifiek onderwerp behandelt.

In de handleiding is voor docenten geen planning opgenomen of tijdsinvestering aangegeven. Naast de leesteksten zijn er vragen en praktische opdrachten die leerlingen zelfstandig doorwerken. Dit gebeurt individueel of in kleine groepjes.

Van ieder katern zijn er twee edities: een voor vmbo-basisberoepsniveau en de ander voor vmbo-kgt.

Voor gt leerlingen is in kgt-editie een opdracht 'analyse maatschappelijk vraagstuk' opgenomen.

Leerlingen maken na een aantal hoofdstukken examenopgaven, en op [leerling site](#) staan tests en proeftoetsen.

De 'online toetsenbank' biedt docenten de mogelijkheid zelf toetsen samen te stellen.

Op de [website van de uitgever](#) is over beide edities informatie opgenomen.

Samenstelling

Voor leerlingen zijn er vijf themagerichte katernen in twee edities (vmbo-basis en vmbo-kgt). Het katern is een gecombineerd les/werkboek (verbruiksmateriaal). Bij de methode hoort de gratis themasite. Sinds kort kunnen leerlingen ook een app. downloaden met oefentoetsen.

Voor de docent is er een docentenhandleiding in gedrukte versie of op cd-rom, een (online) toetsenbank en software om digitaal toetsen af te nemen. De docentenhandleiding bevat tips, didactische aanwijzingen en antwoorden op de opdrachten in het boek.

Vormgeving

De gecombineerde les/werkboeken voor de leerlingen zijn gelijmd met een slappe papieren kaft. De boeken zijn in fullcolour uitgevoerd en bevatten illustraties (foto's, cartoons, schema's, grafieken en krantenberichten). Specifieke kernbegrippen worden 'vet' weergegeven. De katernen voor vmbo-kgt bevatten meer pagina's dan die van vmbo-b.

De website voor leerlingen is in full colour. Via een overzicht kan de leerling kiezen voor 'pas je basiskennis toe' of 'test je basiskennis' van een bepaald hoofdstuk.

De papieren handleiding is in A4 formaat en heeft een ringbandje met een plastic kaft.

Didactische uitgangspunten en doelstellingen

De methode heeft als doel: de leerlingen met behulp van aansprekende thema's te leren hoe ze zich een mening kunnen vormen over maatschappelijke vraagstukken van nu.

De vijf themakaternen van Examenkaternen, maatschappijleer 2 voor vmbo sluiten aan op het examenprogramma (politiek en beleid; mens en werk; de multiculturele samenleving; massamedia; criminaliteit en rechtsstaat).

Leerlingen van vmbo-kgt moeten voor het Centraal Schriftelijkexamen een maatschappelijk probleem vanuit vier benaderingswijzen (politiek-juridisch; sociaal- economisch; sociaal-cultureel; verandering en vergelijking) kunnen bekijken. Leerlingen leren met deze invalshoeken en bijbehorende vragen de belangrijkste kenmerken van een probleem op een rijtje te zetten.

Leerstofinhoud

De vijf thema's van beide edities zijn: Criminaliteit; Massamedia; Multiculturele samenleving; Politiek; Werk. Het katern 'Criminaliteit' (kgt) bestaat uit de volgende hoofdstukken: wat is criminaliteit?; ons beeld van criminaliteit; oorzaken van criminaliteit; Nederland is een rechtsstaat; het strafrecht; van politie naar officier; voor de rechter; straf; criminaliteitsbeleid.

'Massamedia' (kgt) biedt hoofdstukken over: communicatie en massamedia; het medialandschap; functies van de media; het nieuws; de overheid en de gedrukte media; kijkcijfers en overheidsregels; de macht van de media.

'Multiculturele samenleving' (kgt) behandelt: de multiculturele samenleving; immigratie en emigratie; cultuur en identiteit; culturen in beeld; samenleven; discriminatie; maatschappelijke positie; de toekomst. positie; wie mogen in Nederland wonen?; wat vindt de politiek?

De hoofdstukken in 'Politiek' (kgt) zijn: de maatschappij en de politiek; rechtsstaat, democratie en dictatuur; politieke partijen; politieke stromingen; kabinet en regering; het parlement; gemeente en provincie; gemeente en provincie; Nederland en Europa; politieke besluitvorming; de toekomst van de Nederlandse politiek.

In 'Werk' (kgt) komen aan bod: de betekenis van werk; arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; bedrijfscultuur; de arbeidsmarkt; hoe kom je aan werk; werkloosheid; de sociale partners; verzorgingsstaat. Beide edities (vmbo -b en - kgt) gaan uit van dezelfde thema's en hebben een uniforme opzet. De hoofdstukken verschillen wel tussen de twee edities wat betreft onderwerp, tekst en opdrachten. In de kgt-editie zijn de leestekst langer en moeten leerlingen meer opdrachten maken. De praktische opdrachten komen in grote lijnen overeen. Een enkele keer zijn er voor de kgt-editie meer opdrachten. Vraagstukken waarmee in het onderdeel 'analyse van een maatschappelijk vraagstuk' (alleen kgt editie) leerlingen aan de slag gaan: voetbalvandalisme (katern 'Criminaliteit'); armoede in Nederland ('Massamedia'); seksualisering van de maatschappij ('Multiculturele samenleving'); Nederlanders worden te dik ('Politiek'); jeugdwerkloosheid ('Werk'). Dit zijn opdrachten uit een eerder Centraal Schriftelijk examen.

Leerstofordening

De methode is voor leerlingen van vmbo 3/4 opgebouwd uit vijf aparte themagerichte katernen. Ieder katern bestaat uit een aantal hoofdstukken met een uniforme opbouw. Per hoofdstuk komt een specifiek onderwerp aan bod met leerstof, bronnen en opdrachten. Zo biedt het katern 'criminaliteit' (kgt) de volgende onderwerpen binnen het hoofdstuk 'straf': 'waarom straffen we'? ; 'soorten straffen'; 'helpt straf?

Hierna volgt een onderdeel met de begrippen en een samenvatting van het hoofdstuk. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met examenopgaven en praktische opdrachten.

Verder is in de kgt-editie aan het eind een extra onderdeel opgenomen: 'analyse maatschappelijk vraagstuk'.

Planning/tijdsinvestering

In de handleiding wordt voor docenten geen planning aangeboden of tijdsinvestering aangegeven. Maatschappijleer 2 is een keuzevak dat de school kan aanbieden. Scholen kunnen de methode op verschillende wijze gebruiken en inplannen.

Didactiek (instructie en werkvormen)

De leerlingen lezen de teksten en maken hierbij de vragen en opdrachten. Bij de teksten en illustraties zijn verschillende type vragen opgenomen zoals kennis, inzicht, of mening vormende vragen. Verder zijn er vragen waar leerlingen argumenten moeten geven of moeten reageren op een stelling. Een voorbeeld in katern 'Massamedia' is: 'de commerciële omroepen beconcurreren vooral elkaar'. Of leerlingen moeten zich een mening vormen over de stelling: 'Ik vind het wel/niet goed dat Turken een eigen elftal vormen, omdat:'

Er zijn ook mogelijkheden om met de hele klas in discussie te gaan over een bepaalde stelling. Leerling kiezen voor een stelling, zoeken hierbij argumenten en geven hun eigen mening. Voorbeelden van stellingen zijn: "als je niet iemand in een tijdschrift mag belegen en uitschelden, dan is er geen vrijheid van meningsuiting" en "soms is censuur noodzakelijk ook in Nederland".

De methode biedt een grote variatie aan praktische opdrachten zoals leerlingen houden een interview, zoeken in de krant /internet informatie, schrijven een verslag/sollicitatiebrief, maken een poster/filmpje. Ook zijn er een aantal opdrachten waarbij leerlingen onderzoek moeten doen. Bijvoorbeeld onderzoek doen naar de arbeidsomstandigheden op school ('Werk'). In het onderzoek naar een groep vluchtelingen of een etnische groep in Nederland ('Multiculturele samenleving') werken leerlingen volgens een stappenplan. Bij de praktische opdrachten werken leerlingen individueel of in kleine groepjes.

In de methode zijn verder mogelijkheden voor excursies opgenomen, zoals een bezoek aan een rechtbank of de Tweede kamer.

Zelfstandig werken

De themakaternen hebben een duidelijke uniforme opbouw per hoofdstuk. Leerlingen kunnen mede hierdoor de teksten binnen de hoofdstukken zelfstandig doorwerken. Ook zijn de vragen/opdrachten geschikt om individueel of in kleine groepjes zelfstandig mee aan de slag te gaan.

Differentiatie

Van ieder katern zijn er twee edities: een voor vmbo-basisberoepsniveau en de ander voor vmbo-kgt. De gtl/leerling wordt op het Centraal schriftelijk Examen in een apart onderdeel getoetst op kennis van de vier invalshoeken bij een maatschappelijk probleem. Hiervoor staat in de kgt- editie aan het eind van ieder themakatern een opdracht 'analyse maatschappelijk vraagstuk'. Een schema met belangrijke begrippen per invalshoek en voorbeeldvragen is hierbij beschikbaar.

Evaluatie/toetsing

Om te oefenen voor het examen staan er na een aantal hoofdstukken examenopgaven. Deze meerkeuze- en open vragen beantwoorden de leerlingen schriftelijk.

Op de [leerling site](#) staan tests bij de hoofdstukken en een proeftoets. Deze digitale toetsen bevatten meerkeuze en matchingsvragen (soms met bronnen). Aan het eind van de toets krijgen leerlingen de uitslag en zien ze wat ze goed/fout hebben gedaan. Ook de tijd die leerlingen aan de toets hebben besteed wordt aangegeven.

Voor docenten zijn in de handleiding voor de 'analyse maatschappelijk vraagstuk' (vmbo-kgt) de scorepunten gegeven die per vraag (onderdeel) kunnen worden behaald.

Met de [Online toetsenbank maatschappijleer 2](#) kan de docent een toets samenstellen. De docent heeft hierbij de keuze uit vier vraagtypen: meerkeuze met bron; meerkeuze zonder bron; open met bron; open zonder bron. Deze toets wordt schriftelijk afgenomen.

Verder biedt de uitgever voor gebruikers van de methode gedurende het schooljaar een gratis actualiteitentoets. Deze wordt per e-mail gestuurd en verschijnt zeven keer per jaar. De toets bevat 16 meerkeuzevragen op twee niveaus (A en B versie). De toets met A-vragen is geschikt voor 4/5 havo, 4/5/6 vwo en 1/2/3 mbo. De B-vragen zijn bedoeld voor de derde klassen havo en vwo en het vmbo. De toets gaat over belangrijke nieuwsfeiten in binnen- en buitenland. Deze feiten hebben politieke betekenis en zijn minstens een aantal dagen in het nieuws.

ICT

Ter voorbereiding op het examen biedt de methode voor leerlingen een gratis [themasite](#). Hier kunnen leerlingen de eigen kennis van de examenstof voor maatschappijleer 2 testen en verbeteren. Per hoofdstuk kunnen leerlingen basiskennis toepassen en testen, staan de begrippen van de hoofdstukken en is er een proeftoets opgenomen. De opdrachten zijn interactief van karakter. Van zowel de 'basiskennis test' als de 'proeftest' worden de eindscores na afronding aangegeven.

Voor docenten is er een database [Onlinetoetsenbank maatschappijleer 2](#) om toetsvragen uit te wisselen. Per niveau, thema, onderwerp, methode kan de docent vragen bekijken, aanvinken en samenstellen voor een toets. De samengestelde toets kan samen met een antwoordmodel uitgeprint worden.

Aansluiting/afstemming en implementatie

Informatie over beide edities van Examenkaternen, maatschappijleer 2 is te vinden op de website van de uitgever, [website van de uitgever](#).

De uitgever biedt sinds kort voor vmbo maatschappijleer een gratis app. met oefentoetsen voor de smart Phone of tablet. Leerlingen kunnen hiermee hun kennis op KGT-niveau (geel) of op BK-niveau (blauw) testen.

Algemene informatie

Voor beschrijving geraadpleegde materialen

Leerlingkaternen vmbo-b en vmbo- kgt:

- Massamedia
- Multiculturele samenleving
- Werk
- Politiek
- Criminaliteit

Leerlingsite: [themasvmbo-mij 2.nl](#)

Docentenhandleiding:

- Politiek voor vmbo-kgt
- Multiculturele samenleving voor vmbo-b
- Multiculturele samenleving voor vmbo-kgt

[Online toetsenbank maatschappijleer 2](#)

Website uitgever: [Examenkaternen vmbo-b](#) en [Examenkaternen vmbo-kgt](#).

Naam/functie van de beschrijver

Christine Volkering/Leerplanontwikkelaar SLO

Datum afronding beschrijving

December 2014

